

CELESTIN is een Franse variant van CAELESTUS

door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Latijnse naam, afgeleid van het bijvoeglijk naamwoord 'caelestis' = 'hemels', 'goddelijk'. Coelestis is weer afgeleid van 'caelum' = 'hemel'.

Het tussenvoegsel '-in-' geeft aan dat het om een verkleinvorm gaat.

*

Celestinus I Paus, Rome, Italië; † 432. **Feest 6 & 9 april & + 27 juli.**

Hij was afkomstig uit de Zuid-Italiaanse landstreek Campania. Op 10 september 422 werd hij tot paus gekozen als opvolger van Bonifatius I. In die tijd is het Romeinse Rijk juist volledig ineengestort. In heel het voormalige Romeinse Rijk probeerden de kerkelijke leiders nieuwe structuren tot stand te brengen op basis van de christelijke leer en van de naastenliefde. Dat was het wat Celestinus vooral als zijn taak beschouwde: een moeilijke taak, niet alleen vanwege de gebrekkige verbindingen, maar ook omdat er natuurlijk onder de bisschoppen een aantal was dat bezweek voor de neiging tot machtswellust en hebzucht. Celestinus stond al meteen voor de opgave een bisschop te ontslaan, een zekere Antonius, bisschop van Fussala in Noord-Afrika, omdat deze zijn hoge functie onwaardig toonde en de liefde van Christus verried. Tussen de bedrijven door schreef hij brieven aan de bisschoppen van Vienne en Narbonne om hen aan te sporen zondaars die oprecht berouw toonden, daadwerkelijk vergeving te schenken.

Veel moeilijker nog waren de verwickelingen rond de ketter Nestorius, op dat moment patriarch van Constantinopel (428-431). Deze leerde dat Maria nooit Gods Zoon geboord kon hebben; Jezus was dus alleen mens en niet God, en Maria niet 'Moeder van God'. Zowel Nestorius zelf als diens tegenstrevers o.l.v. Cyrillus van Alexandrië schreven naar Celestinus verzoekschriften, en probeerden hun zaak bij de bisschop van Rome te bepleiten.

Op de bisschoppenvergadering van 430 te Rome werd Nestorius veroordeeld. Deze wist niet van wijken. Het jaar daarop vond te Efese in Klein-Azië het beroemde Concilie plaats. Celestinus zond er zijn afgevaardigden heen met een brief waarin hij op de veroordeling van Nestorius aandringt. Hij deed daarbij een beroep op de liefde van de apostel Johannes wiens relieken de bisschoppen te Efese in hun midden hadden. De concilievaders te Efese voelden zich hierdoor gesterkt. Zij riepen Nestorius ter verantwoording. Maar deze weigerde te komen. Ze zonden een afvaardiging uit hun midden naar hem toe. Nu weigerde Nestorius hen zelfs maar te woord te staan. Ook op schriftelijke verzoeken ging hij niet in. Op grond van Nestorius' onverzettelijk gedrag en van Paus Celestinus' brieven zag de vergadering geen andere uitweg meer dan - zoals zij zegt - 'met tranen in de ogen en beklemd hart' te constateren dat Nestorius zich door zijn afwijkende geloofsleer en de weigering die voor de concilievergadering te komen uitleggen, buiten de geloofsgemeenschap had geplaatst.'

Vervolgens ging Celestinus omwille van de eenheid van de kerk de afwijkende leer van Pelagius te lijf die eerst opdook in Marseille, en vervolgens ook in Engeland en Schotland. Die leer ging terug op de Ierse of Britse monnik Pelagius (" 360-420). Hij beweerde dat er geen erfzonde bestond en dat alles in het leven afhing van de menselijke wil en niet zozeer van Gods genade: die was dan ook volgens hem voor een mens niet onmisbaar om het uiteindelijke doel te bereiken.

In 431 zond hij de heilige Germanus, bisschop van Auxerre, naar Engeland en de heilige Palladius naar de Schotten. Hij was het ook die in datzelfde jaar 431 Sint Patrick naar Ierland stuurde om er het Evangelie te verkondigen.

Hij stierf na tien jaar pontificaat. Hij had zich op alle plaatsen waar de kerk gevestigd was, verantwoordelijk gevoeld voor de ware geest van Christus. In een brief schreef hij eens: "Ik moet als herder niet alleen op een paar plaatsen de wacht houden, maar overal waar Jezus Christus wordt aanbeden." Die waakzaamheid kenmerkt zijn pontificaat.